

бичків усіх груп був дуже низький вміст жиру. У тварин німецької чорно-рябої породи його найменше — 4,12%. У туші німецької чорно-рябої породи найбільша кількість протеїну — 44,1 кг, що на 4,9 кг (13%) більше, ніж у ровесників естонської селекції.

Тварини німецької селекції мали більший вміст у крові еритроцитів, гемоглобіну, вищі показники гематокриту, а тварини української чорно-рябої молочної породи мали найменший вміст у крові еритроцитів і найвищу кількість лейкоцитів. Кількість загального білка у бичків I, II та III груп була більша порівняно з бичками IV групи. У бичків IV групи спостерігався найвищий процент альбумінів. Дослідження глобуліну показало, що у тварин різних груп був неоднаковий вміст фракцій альфа-, бета- і гама-глобулінів. Активність амінотрансфераз була вищою у бичків німецької чорно-рябої селекції порівняно з тваринами інших порід. Установлено, що існує позитивний взаємозв'язок між середньодобовими приростами та активністю АСТ ($r = 0,247 - 0,920$ залежно від групи тварин), активністю АЛТ ($r = 0,102 - 0,896$), кількістю білка ($r = 0,302 - 0,10$), кількістю гемоглобіну ($r = 0,284 - 0,942$) та кількістю еритроцитів ($r = 0,185 - 0,997$).

Інститут розведення і генетики тварин УААН

УДК 636.2.082.3.31:681.3

А.В. ХІМЧЕНКО

АВТОМАТИЗОВАНА КАРТОТЕКА БУГАЇВ-ПЛІДНИКІВ

Впродовж останніх п'яти років інститут веде роботу по створенню національної картотеки бугаїв-плідників молочних і молочно-м'ясних порід на базі персональних комп'ютерів. За основу прийнята стандартизована форма картки 1-мол., що містить інформацію про 496 ознак племінних і продуктивних якостей плідників.

В інформаційному банку даних містяться матеріали про 4045 бугаїв Головного селекційного центру України, обласних об'єднань з племінної справи у тваринництві, племпідприємств та елевєрів (таблиця). Розроблено і апробовано на реальних масивах даних комплекс програм, який забезпечує:

© А.В. Хімченко, 1999

Розведення і генетика тварин. 1999. Вип. 31-32

Республіка, область	Введено у базу даних бугаїв, гол.	У т.ч. оцінені за якістю нащадків	
		голів	%
Автономна Республіка Крим	106	41	38,7
Вінницька	229	101	44,1
Волинська	135	81	60,0
Дніпропетровська	154	107	69,5
Донецька	156	99	63,5
Житомирська	125	25	20,0
Закарпатська	45	9	20,0
Запорізька	188	124	66,0
Івано-Франківська	77	-	-
Київська	430	176	40,9
Кіровоградська	140	79	56,4
Луганська	115	32	27,8
Львівська	221	156	70,6
Миколаївська	184	84	45,7
Одеська	88	43	48,9
Полтавська	201	101	50,2
Рівненська	113	52	46,0
Сумська	147	125	85,0
Тернопільська	86	34	39,5
Харківська	154	57	37,0
Херсонська	245	141	57,6
Хмельницька	185	109	58,9
Черкаська	252	116	46,0
Чернівецька	107	30	28,0
Чернігівська	162	85	52,5
Всього	4045	2007	49,82

- створення стандартизованої бази селекційних даних;
- уніфікацію племінної інформації про тварин зарубіжної селекції;
- імунологічну експертизу походження та контроль генетичних аномалій;
- зіставлення первинних даних племпідприємств з національною базою і автоматизоване їх коригування;
- групування бугаїв з видачею аналітичних таблиць за запитами користувачів;
- відбір бугаїв-лідерів порід для одержання нових поколінь ремонтних бугайців;

- оперативну інформацію адресних реквізитів про місцезнаходження плідників, наявність сперми та її вартість;
- автоматизоване формування стандартизованих таблиць для спеціалістів системи «Укрплемоб'єднання»;
- підготовку даних для щорічного видання каталогів бугаїв, оцінених за якістю нащадків та плідників, які допускаються до відтворення маточного поголів'я.

Інститут розведення і генетики тварин УААН

УДК 636.2:591.463.1

С.П. ХОМИН, Д.Д. ОСТАПІВ, С.І. КАВА

СЕЗОННА ДИНАМІКА ВМІСТУ АСКОРБІНОВОЇ КИСЛОТИ В СПЕРМІ БУГАЇВ

Рівень інтенсивності окисно-відновних процесів у спермі підтримують наявні природні антиоксиданти. Серед них важливе місце належить аскорбіновій кислоті, відомій і широко розповсюдженій у живих організмах як вітамін С. Його роль визначається здатністю брати участь в окисно-відновних процесах клітин. Досліджений вміст аскорбінової кислоти в сперміях і цільній спермі бугаїв та буйволів (M. Jain 1987), а також визначені фізико-хімічні фактори, що впливають на її рівень (M. Jain, N. Aoga 1988). При цьому встановлено позитивну кореляцію аскорбінової кислоти з початковою рухливістю, концентрацією і кількістю живих сперміїв, індексом фруктолізу протягом однієї години інкубації сперми (D. Mohanty, 1986). При дослідженні впливу даної сполуки на запліднювальну здатність сперміїв Philips і Lardi (1949) встановили низький вміст аскорбінової кислоти у імпотентних бугаїв, а Mohanty et al. (1986) виявили вірогідну кореляцію між середнім рівнем запліднювальної здатності сперми бугаїв та її вмістом. Враховуючи важливу роль аскорбінової кислоти у запліднюючій здатності сперміїв, вивчали її вміст та продуктів окислення у спермі бугаїв залежно від пори року.

Протягом року в еякулятах 19 бугаїв чорно-рябої породи визначали вміст аскорбінової кислоти (А.М. Клімов, 1956) та основні показники сперми за загальноприйнятими методиками.

© С.П. Хомин, Д.Д. Остапів,
С.І. Кава, 1999